

Web 2.0

De term Web 2.0 verwijst naar wat sommigen zien als de tweede fase in de ontwikkeling van het World Wide Web. Het gaat over de verandering van een verzameling websites naar een volledig platform voor interactieve **webapplicaties** voor eindgebruikers op het WWW. Volgens sommigen zullen deze uiteindelijk de losstaande desktopapplicaties overbodig maken. Voorbeelden van zulke webapplicaties zijn Google Docs & Spreadsheets, Noovo (online browser-powered wysiwyg website editor) en Zoho (Writer, Sheet, Show).

☺ Registreer je bij Zoho Writer (<http://www.zoho.com>) en bekijk de mogelijkheden.

Die interactieve **webservices** worden vaak ontworpen met de AJAX techniek, een afkorting die staat voor Asynchronous JavaScript And XML, en gebruikers min of meer het gevoel geeft met een offline applicatie bezig te zijn. AJAX communiceert met de server, die een scripttaal als PHP, ASP, JSP of Ruby geïnstalleerd heeft. Als de server dan een antwoord stuurt, dit kan zowel in XML als (X)HTML zijn, wordt een gedeelte van de pagina aangepast door middel van JavaScript.

Er is dus een verschuiving van het opslaan en beheren van bestanden op de eigen computer naar het Web zelf. Deze verschuiving heeft enerzijds te maken met de toename van databestanden op onze computers en anderzijds met de behoefte om vanaf meerdere plekken bestanden te kunnen benaderen.

Een ietwat andere interpretatie ziet Web 2.0 als de fase van de **social software**. Bij Web 1.0 kon je enkel statisch pagina's aanklikken terwijl je bij Web 2.0 op allerlei manieren actief kunt bijdragen aan het Web, ofwel: er is een evolutie van consumeren (lezen) naar produceren (lezen + schrijven). Bij Web 2.0 wordt het Web gezien als een platform waar de participatie/interactie van de gebruikers centraal staat. De gebruikers bepalen de waarde en inhoud van de sites.

Concepten en technologieën die in deze zin bijdragen tot Web 2.0 zijn virtuele gemeenschappen (communities), weblogs, wiki's, syndicatie, folksonomy, ...

Voorbeelden van sites die met Web 2.0 geassocieerd worden zijn Wikipedia, Flickr, YouTube, MySpace, Digg, Furl, del.icio.us, 43 Things en Pandora. Nederlands(talig)e Web 2.0 voorbeelden zijn Digs.be, Hyves.be, eKudos, Linklog, Tagmos en Watvindenwijover.

- ☺ Bekijk de websites van bovenstaande initiatieven.
- ☺ Zoek via <http://www.flickr.com/search/groups/> naar de groep "Librarians' Desks". Hoeveel leden telt deze groep? Hoeveel foto's bevat deze groep?
- ☺ Registreer je bij 43 Things (<http://www.43things.com>). Voeg een 'goal' toe.
- ☺ Registreer je bij TagMos (<http://www.tagmos.nl>). Voeg een favoriete link toe.

Eerder werd Web 2.0 ook het Semantische Web genoemd. Deze laatste term kreeg echter niet zo veel bekendheid.

Weblogs, wiki's, syndicatie, folksonomy

Weblogs

Een weblog is een website die geregeld, soms meerdere keren per dag, vernieuwd wordt en waarop de berichten in chronologische volgorde worden weergegeven. Bezoekers kunnen reageren op de berichten en syndicatie van de content is mogelijk. Er zijn een of meerdere auteurs.

Weblogs worden onderverdeeld naar inhoud (shockbloggers, nieuwsbloggers, linkbloggers, lifeloggers) of naar contenttype (fotobloggers, videobloggers (vloggers), audiobloggers of podcasters, mobloggers).

- ☺ Bekijk enkele weblogs (Zeeuwse bibliotheek, Bibliothecaris in blog, OKBV, Informatie Professional).
- ☺ Zoek op <http://www.technorati.com> in de blogosfeer naar posts over een BDI-gerelateerd onderwerp.
- ☺ Log in op <http://www.blogger.com>. Schrijf een post voor de Bibschoolbloggers (<http://bibliotheekschool.blogspot.com>) en voorzie iemand anders post van commentaar.

Wiki's

Het wiki concept is in 1995 door Ward Cunningham ontwikkeld als een hulpmiddel om via het Web virtueel samen te werken aan documenten. In een wiki kun je online, direct in de browser hypertext maken, bewerken en koppelen aan andere wiki- of webpagina's. Daarvoor is niet noodzakelijk toestemming of een wachtwoord nodig. Om bijdragen te leveren heb je ook geen kennis nodig van websitetehnologie of -software.

Met wiki's kun je dus:

- eenvoudige pagina's (op)maken zonder kennis van (X)HTML en CSS
- eenvoudig samenwerken.

Wiki's zijn daardoor handig en gemakkelijk inzetbaar voor allerlei activiteiten:

- mindmappen: gedachten over een onderwerp de vrije loop laten of in groep brainstormen
- groupware: gemeenschappelijke informatie onderhouden zoals afspraken, planning, rapporten en documentatie, helpbestanden van software worden steeds vaker als wiki pagina's aangeboden
- forum: in een wiki kun je zoals in een forum gedachten (en bestanden) uitwisselen
- gemeenschap (community) rond een gezamenlijke interesse.

- ☺ Bekijk <http://www.libsuccess.org>
- ☺ Bekijk <http://www.fontysmediatheek.nl/wiki>
- ☺ Bekijk <http://www.edublogs.nl/wiki/StartPagina>
- ☺ Bekijk de verschillende projecten van de Wikimedia Foundation. Voeg op <http://nl.wikiquote.org> je geliefde citaat toe
- ☺ Bekijk de mogelijkheid tot wikiën op E-VSPW. Vul in de wiki bij deze module de pagina's verder aan, verbeter 'fouten', voeg pagina's toe, ...

Syndicatie

Dankzij syndicatie kan het laatste nieuws van je favoriete sites uitgelezen worden. Zo is het mogelijk om op de hoogte te blijven van nieuws via sites van kranten of van nieuwigheden zodra ze op een site verschijnen (bvb. weersverwachtingen, beursberichten).

Syndicatie is er dus niet alleen voor weblogs en wiki's, maar ook voor nieuwssites of andere sites die geregeld van inhoud veranderen.

We spreken over syndicatie of RSS (afkorting van Really Simple Syndication, al maken anderen er Rich Site Summary van). RSS is een toepassing van de internettaal XML. Websites die 'meedoen' vertalen een deel van hun inhoud in XML. Deze content in XML heet **RSS feed**.

Je herkent een feed aan een *oranje icoontje* en/of aan de woorden *RSS, ATOM, XML, RDF, Syndicatie, Neem een abonnement*. Het icoontje of de tekst vormt een hyperlink naar de pagina in XML. Het adres van die pagina kun je kopiëren naar een RSS lezer.

Een **RSS lezer** is een programma dat overweg kan met RSS feeds, in het Engels RSS reader of RSS aggregator.

Er bestaan webbased/online en desktop readers.

Bij de **webbased** readers plaatst de reader de feeds op een website die dan vanaf elke computer met een internetverbinding te lezen is. Voorbeelden van webbased readers zijn Feedo.nl, Bloglines, My.yahoo.com, Google Reader, ...

Een **desktop** reader installeert zich op de harde schijf en vervolgens worden de feeds gedownload naar de computer. Voorbeelden van desktop readers zijn FeedReader, SharpReader, ...

Sommige browsers integreren RSS. Zo biedt Mozilla Firefox de mogelijkheid RSS feeds toe te voegen en te bekijken via de browser. Je kunt in Firefox ook nog allerlei syndicatiegerelateerde extensies installeren (menu Extra – Extensies – Blogging).

Je kunt ook een hele collectie feeds ex- en/of importeren van of naar een reader via een OPML bestand (Outline Processor Markup Language).

- ☺ Surf naar <http://www.standaard.be>, kijk door naar Diensten en dan naar RSS-feeds. Bekijk op welke onderdelen je je kan laten attenderen.
- ☺ Surf naar <http://www.klascement.net/index.php?menu=rss> en bekijk waarop je je kan laten attenderen.
- ☺ Registreer je bij Feedo.nl, richt je tabs in, verwijder en voeg feeds toe, bijvoorbeeld de feeds van de weblogs en andere RSS kanalen bij de Links op E-VSPW.

Folksonomy

Onder folksonomy (folks + taxonomy) verstaat men metadatering door de massa of internetgemeenschap. Op verschillende plaatsen op het Web is het mogelijk om 'inhoud' (favoriete websites, foto's, video's, muziek, things-to-do, ...) te voorzien van zelfgekozen vrije trefwoorden, zogenaamde tags. Deze activiteit wordt ook wel eens **social bookmarking** genoemd. Tags relateren diverse bestanden aan elkaar en ook gebruikers die eenzelfde tag hebben toegekend.

Rond de tags heeft zich een nieuwe manier van visualisatie ontwikkeld, namelijk de **tagcloud** of trefwoordenwolk die inspiratie biedt om de meest logische trefwoorden te kunnen kiezen. Daarbij krijgen de trefwoorden via kleur en grootte een bepaald gewicht, bijvoorbeeld hoe groter hoe meer 'inhoud' eraan verbonden of hoe donkerder hoe recenter nog gebruikt. Uiteraard kun je op de hoogte gehouden worden van nieuwe bijdragen rond een bepaalde tag door middel van syndicatie.

- ☺ Bekijk <http://www.43things.com/tag/libraries>.
- ☺ Bekijk <http://del.icio.us/tag/folksonomy>. Bekijk de 'related tags'.
- ☺ Bekijk de weblog van Fontys Mediatheek (<http://www.fontysmediatheek.nl/weblog>). Klik in de linkerkolom door naar Trefwoorden & Archief. Bekijk de trefwoordenwolk.